

Athuganir á kosningaúrslitum í alþingiskosninganna 1953.

Bjarni Benediktsson – Stjórnmal – Dómsmála- og Utanríkisráðherra – Kosningar – Kosningarúrslit –
Alþingiskosningar – Úrslit – Kjördæmi - 1953

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-11, Örk 6

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Athuganir
á kosningaúrslitum alþingiskosninganna 1953.

- Fyrsta tafla sýnir hver úrslit kosninganna 1953 hefðu orðið ef
- 1) framboðum Alþýðuflokksins og Framsóknar hefði þá verið hagað svo sem þessir flokkar ráðgera nú,
 - 2) Lýðveldisflokkurinn hefði ekki boðið fram, en þau atkvæði, sem hann hlaut, fallið til Sjálfstæðisflokksins.

Tafla I.

Kjördæmi	Bandalag A/B									
	A		B		C		D /-E		F	
	Atkv.	Þm.	Atkv.	Þm.	Atkv.	Þm.	Atkv.	Þm.	Atkv.	Þm.
Reykjavík	7560	2			6704	2	14215	4	2730	
Hafnarfj.	1266	1			319		1236		87	
Gullbr.&Kjós	1614				972		2115	1	325	
Borgarfj.s.	907	1			217		896		66	
Mýrasýsla			464	1	95		430		39	
Snæf.&Hnapp.	662				107		826	1	33	
Dalásýsla	354		354	1	27		306		10	
Barðastr.			661	1	87		525		36	
V.-Ísafj.s.			556	1	38		351		8	
Ísafjörður	607				91		743	1	10	
N.-Ísafj.s.	352				36		535	1	29	
Strandasýsla			530	1	58		244		7	
V.-Húnav.s.			357	1	51		302		11	
A.-Húnav.s.	463				59		632	1	50	
Skagafj.s.			1114	1	122		626	1	48	
Siglufjörður	552	1			428		492		9	
Eyjafjörður			1558	1	242		784	1	154	
Akureyri	1395				630		1443	1	270	
S.Þing.			1394	1	322		227		156	
N.Þing.			542	1	37		179		76	
N.Múlas.			863	2	92		315		41	
Seyðisfj.	134				57		217	1	6	
S.Múlas.			1686	2	629		407		89	
A.Skaftaf.			284	1	147		236		5	
V.Skaftaf.			384		26		410	1	20	
Rangárv.s			764	1	38		791	1	36	
Árnessýsla			1678	1	289		929	1	133	
Vestmannaey.	441				502		880	1	160	
Samtals	15953	5	13189	17	12422	2	31292	17	4644	0

Úrslit í kjördæmum hefðu þá orðið:

Alþýðuflokkur	15953	atkv.	og 5	þm.	kjörna
Framsókn	13189	"	"	17	"
Komúnistar	12422	"	"	2	"
Sjálfstæðisfl	31292	"	"	17	"
Þjóðvarnarfl	4644	"	"	engan	þm kjörinn.

Tafla II.

Útreikningur uppbotarþingsæta.

Alþýðuflokkur			Kommúnistar			Sjálfstæðisflokkur.		
Deilt með	Atkvæði	Þm.	Deilt með	Atkvæði	Þm.	Deilt með	Atkvæði	Þm.
5	15953 3191		2	12422 6211		17	31292 1841	
6	2659	(3.)	3	4140	(1.)	18	1738	(10.)
7	2279	(5.)	4	3105	(2.)	19	1647	(11.)
8	1994	(7.)	5	2484	(4.)	20	1565	
9	1773	(9.)	6	2070	(6.)			
10	1595		7	1774	(8.)			
			8	1552				
Samtals		4			5			2

Heildarúrslit kosninganna hefðu þá orðið:

Alþýðuflokkur	5 þm	kjörna	og	4 landskj.	samt.	9 þm.
Framsókn	17	"	"	"	0	" 17 "
Kommúnistar	2	"	"	"	5	" 7 "
Sjálfstæðisfl	17	"	"	"	2	" 19 "

-o-o-o-o-

Vegna þeirra kosningaábandalaga, sem nú hafa skotið íp kollinum hefur vaknað sú spurning hvort Sjálfstæðisflokkurinn ætti það mótbragð að ganga með einhverjum hætti skiptur til kosninga.

Virðast þá aðallega eftirtaldar leiðir koma til greina :

- 1) Sérstætt framboð í Reykjavík (Sjálfstæðisfl I) og allt óbreytt annarsstaðar (Sjálfstæðisfl II)
- 2) "Utanflokkaframboð" í nokkrum fámönnum en öruggum sjálfstæðis-kjördæmum, svo sem Seyðisf., V.-Hún, Snæf., N.-Ísafj. og Vestm.eyjum.
- 3) Skipting ím tver meginfylkingar, Sjálfstæðisfl I í öllum kaustöðum og Gullbr. og Kójs, en Sjálfstæðisfl II í öllum öðrum kjördæmum.
- 4) Skipting í tvennt þannig : Sjálfstæðisfl I í Reykjavík, Hafnarfirði og Gullbr. og Kjos, en Sjálfstæðisfl II í öllum öðrum kjördæmum.

Skulu nú þessar leiðir athugaðar á grundvelli kosningaúrslitanna 1953, smbr. töflu I hér að framan.

Leið I.

Úrslit kosninga í kjördæmum hefðu þá, skv. töflu I orðið þessi
(Þjóðvörn sleppt hér eftir)

Alþýðuflokkur	15953	atkv.	og	5	þm	kjörna
Framsókn	13189	"	"	17	"	"
Kommúnistar	12422	"	"	2	"	"
Sjálfstæðisfl I	14215	"	"	4	"	"
" II	17077	"	"	13	"	"

Tafla IIIð
Útréikningur uppbotarþingsæta.

Alþýðuflokkur			Kommúnistar			Sjálfstæðisfl I		
Deilt með	Atkvæði	þm.	Deilt með	Atkvæði	þm.	Deilt með	Atkvæði	þm.
5	15953 3191		2	12422 6211		4	14215 3738	
6	2659	(4.)	3	4140	(1.)	5	2843	(3.)
7	2279	(7.)	4	3105	(2.)	6	2369	(6.)
8	1994	(10.)	5	2484	(5.)	7	2031	(9.)
9	1773		6	2070	(8.)	8	1777	(11.)
			7	1774		9	1579	
Samtals		3			4			4

Heildarúrslit kosninganna skv. leið I væru þá þessi:

Alþýðuflokkur	5	þm	kjörna	og	3	landskj.	eða	alls	8	þm
Framsókn	17	"	"	"	0	"	"	"	17	"
Kommúnistar	2	"	"	"	4	"	"	"	6	"
Sjálfstæðisfl	17	"	"	"	4	"	"	"	21	"

-o-o-o-o-o-

Leið II.

Úrslit kosninga í kjördæmum hefðu skv töflu I orðið þessi:

Alþýðuflokkur	15953	atkv.	og	5	þm	kjörna
Framsókn	13189	"	"	17	"	"
Kommúnistar	12422	"	"	2	"	"
Sjálfstæðisfl	28202	"	"	12	"	"
Utanfloka	2090	"	"	5	"	"

Tafla IV.

Útreikningur uppþótarþingsæta

Alþýðuflokkur			Kommúnistar			Sjálfstæðisflokkur		
Deilt með	Atkvæði	Þm.	Deilt með	Atkvæði	Þm.	Deilt með	Atkvæði	Þm.
5	15953 3191		2	12422 6211		12	28202 2350	
6	2659	(3.)	3	4140	(1.)	13	2169	(6.)
7	2279	(5.)	4	3105	(2.)	14	2014	(8.)
8	1994	(9.)	5	2484	(4.)	15	1880	(10.)
9	1773		6	2070	(7.)	16	1763	
			7	1774	(11.)			
Samtals		3			5			3

Heildarúrslit kosninganna, skv. leið II, væru þá þessi:

Alþýðuflokkur	5 þm.	Þjörna	og	3 landskjörna	eða	alls	8 þm
Framsókn	17 "	"	"	0 "	"	"	17 "
Kommúnistar	2 "	"	"	5 "	"	"	7 "
Sjálfstæðismenn	17 "	"	"	3 "	"	"	20 "

-o-o-o-o-

Leið III.

Úrslit kosninga í kjördæmum hefði orðið skv töflu I þessi :

Alþýðuflokkur	15953 atkv.	og	5 þm.	kjörna
Framsókn	13189 "	"	17 "	"
Kommúnistar	12422 "	"	2 "	"
Sjálfstæðisfl I	21124 "	"	8 "	"
" II	10168 "	"	9 "	"

Tafla V.

Útreikningur uppþótarþingsæta.

Alþýðuflokkur			Kommúnistar			Sjálfstæðisfl I		
Deilt með	Atkvæði	Þm.	Deilt með	Atkvæði	Þm.	Deilt með	Atkvæði	Þm.
5	12953 3191		2	12422 6211		8	21124 2641	
6	2659	(3.)	3	4140	(1.)	9	2347	(5.)
7	2279	(6.)	4	3105	(2.)	10	2112	(7.)
8	1994	(9.)	5	2484	(4.)	11	1920	(10.)
9	1773		6	2070	(8.)	12	1760	
			7	1774	(11.)			
Samtals		3			5			3

Heildarúrslit kosninganna, skv leið III, væru þá þessi:

Alþýðuflokkur	5 þm. kjörna og 3 landskj. eða alls	8 þm.
Framsókn	17 " " " 0 " " "	17 "
Kommúnistar	2 " " " 5 " " "	7 "
Sjálfstæðism.	17 " " " 3 " " "	20 "

-o-o-o-o-

Leið IV.

Úrslit kosninga í kjördæmum væru skv töflu I þessi :

Alþýðuflokkur	15953 atkv. og 5 þm kjörna
Framsókn	13189 " " 17 " "
Kommúnistar	12422 " " 2 " "
Sjálfstæðisfl I	17566 " " 5 " "
Sjálfstæðisfl III	13726 " " 12 " "

Tafla VI.

Útreikningur uppbótarpingsæta.

Alþýðuflokkur			Kommúnistar			Sjálfstæðisfl I		
Deilt með	Atkvæði	Þm.	Deilt með	Atkvæði	Þm.	Deilt með	Atkvæði	Þm.
5	15953 3191		2	12422 6211		5	17566 3513	
6	2659 (4.)		3	4140 (1.)		6	2928 (3.)	
7	2279 (7.)		4	3105 (2.)		7	2509 (5.)	
8	1994 (10.)		5	2484 (6.)		8	2195 (8.)	
9	1773		6	2070 (9.)		9	1952 (11.)	

Heildarúrslit kosninganna skv. leið IV væru þá þessi:

Alþýðuflokkur	5 þm. kjörna og 3 landskjörna eða alls	8 þm.
Framsókn	17 " " " 0 " " "	17 "
Kommúnistar	2 " " " 4 " " "	6 "
Sjálfstæðism.	17 " " " 4 " " "	21 "

-o-o-o-o-

Yfirlit.

	Alþýðuflokkur og Framsókn	Kommúnistar	Sjálfstæðisfl.
Engar breytingar	26	7	19
Leið I	25	6	21
Leið II	25	7	20
Leið III	25	7	20
Leið IV	25	6	21

Af þessu yfirliti má þá ályktun að engin skipting foksins við kosningar getur leitt til verulegra bóta. Virðist slíkt með

engum hætti getað vegið móti þeim augljósu annmörkum, sem samfara skiptingunni væru.

Reykjavík, 29. 4 1956.

P.S.

Því miður athugaði undirritaður það ekki fyr en hann hafði lokið við samningu framanritaðrar skýrslu, að leiðir I og IV ~~hæf~~ munu ekki færar, sökum þess ákvæðis kosningalaganna, að að enginn flokkur geti hlotið meira en einn uppbótarpingmann í hverju kjördæmi.

D. u. s.